

คู่มือ

การตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน

เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 บริบทและภารกิจการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน	1
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์	2
กลุ่มเป้าหมาย	2
กรอบแนวคิดการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน	3
ประโยชน์ที่ได้รับ	4
องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน	4
ส่วนที่ 2 บทบาทหน้าที่และจรรยาบรรณของคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน	5
บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน	5
จรรยาบรรณของคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน	5
ส่วนที่ 3 หลักการ รูปแบบ และแนวทางการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมินภายใต้สถานการณ์	8
การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19)	
หลักการและรูปแบบการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน	8
แนวทางการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน	8
เครื่องมือการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน	9
เทคนิคการตรวจเยี่ยม	9
แนวปฏิบัติและขั้นตอนการปฏิบัติ	11
ภาคผนวก	13

ส่วนที่ 1

บริบทและภารกิจการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน

1. หลักการและเหตุผล

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กล่าวถึง การประกันคุณภาพการศึกษา ว่าเป็นการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับ และประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาขึ้น เพื่อให้เป็นสิ่งยืนยันและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่า สถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัด โดยสถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การดำเนินการตามแผนที่กำหนด การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินการ การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาและจัดส่งให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี และเพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษาเพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินงานการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยจัดทำมาตรฐานการศึกษา ตลอดจนแนวทางการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา และกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษาเพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีความเข้มแข็งและเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการดำเนินการที่ผ่านมายังมีสถานศึกษาบางแห่งที่มีการประกันคุณภาพภายในที่ยังไม่เป็นระบบขาดการกำกับติดตาม ตรวจสอบ ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือแนะนำจากหน่วยงานต้นสังกัดในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาไม่สามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

ในการนี้ สำนักทดสอบทางการศึกษา ได้มีการพัฒนาเครื่องมือและคู่มือการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โดยกำหนดกิจกรรม จำนวน 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาเครื่องมือและคู่มือสำหรับการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน กิจกรรมที่ 2 การสื่อสารสร้างความเข้าใจให้กับคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และกิจกรรมที่ 3 การตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โดยการดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพ

ภายในของสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งและเกิดการพัฒนายอย่างต่อเนื่องอันส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา

2. วัตถุประสงค์

เพื่อตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมินเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่มีบริบทการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน

3. กลุ่มเป้าหมาย

สถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย สามารถจำแนกได้เป็น 15 ประเภท

3.1 โรงเรียนคุณภาพของชุมชน/โรงเรียนดีสี่มุมเมือง/โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

3.2 โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา

3.3 โรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนน้อยกว่า 120 คน)

3.4 โรงเรียนประถมศึกษา/มัธยมแข่งขันสูง

3.5 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

3.6 โรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)/

โรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

3.7 โรงเรียน 3 จังหวัดชายแดนใต้

3.8 โรงเรียนชายขอบ/เกาะแก่ง/พื้นที่สูง

3.9 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์/ศึกษาสงเคราะห์/เฉลิมพระเกียรติ

3.10 โรงเรียนคอนเน็กซ์อีดี (โรงเรียนประชารัฐ)/โรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership School)

3.11 โรงเรียนมาตรฐานสากล

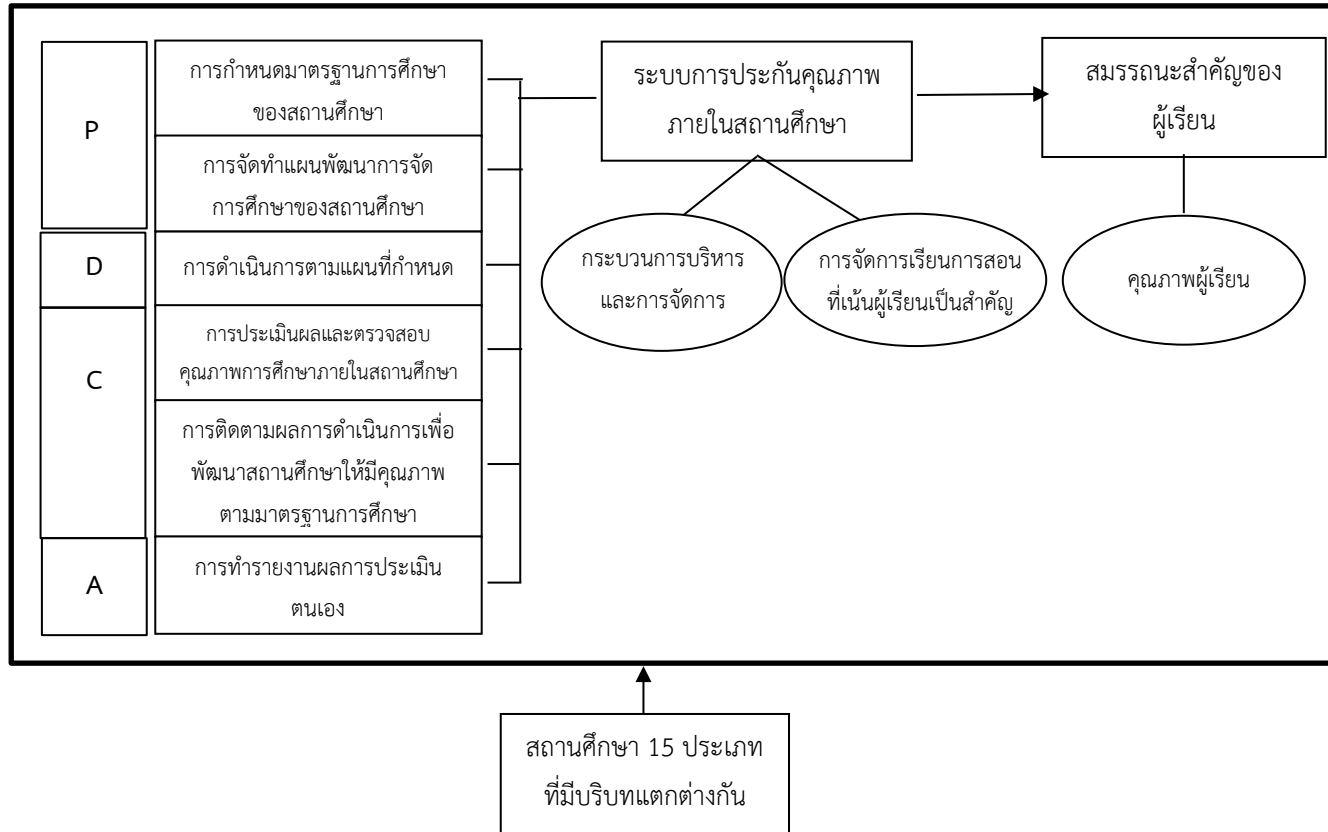
3.12 โรงเรียนกองทุนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.)

3.13 โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย

3.14 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา

3.15 โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด

4. กรอบแนวคิดการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

5.1 คณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมินมีศักยภาพทางวิชาการในเชิงประเมินเพิ่มขึ้น สามารถทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบคุณภาพสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้คำชี้แนะ คำปรึกษาแก่สถานศึกษาได้ สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

5.2 คณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน ศักขานีเทศก์ที่รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพ การศึกษาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต และสถานศึกษาในสังกัด มีความเข้าใจในระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สามารถขับเคลื่อนงานประกันคุณภาพการศึกษาให้แก่สถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5.3 สถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย ได้รับการชี้แนะ คำแนะนำในดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน

5.4 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีรายงานการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีบริบทการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน เพื่อเป็น ข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้น

6. องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน

องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน จำนวน 1 - 3 คน โดยพิจารณาจำนวน องค์ประกอบของคณะกรรมการตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของ โควิด 19 ของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งประกอบด้วย

6.1 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษา หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาเห็นสมควร จำนวน 1 คน เป็นประธานกรรมการ

6.2 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายในการตรวจเยี่ยมพื้นที่ เชิงประเมิน หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเห็นสมควร หรือนักวิชาการจาก ส่วนกลาง หรือศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 - 3 คน เป็นกรรมการ

6.3 ศักขานีเทศก์ที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 1 คน เป็นกรรมการและ เลขานุการ

ส่วนที่ 2

บทบาทหน้าที่และจรรยาบรรณของคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน

การดำเนินการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน คณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน มีบทบาทหน้าที่และจรรยาบรรณ ดังนี้

1. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน

1.1 ก่อนการตรวจเยี่ยม

1) บทบาทหน้าที่ของประธานกรรมการ มีหน้าที่ดังนี้

- กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน
- แบ่งหน้าที่ให้คณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน

2) บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ มีหน้าที่ดังนี้

- ศึกษาข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อเตรียมพร้อมในการตรวจเยี่ยม เช่น ศึกษารายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ ของสถานศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฯลฯ

- ศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจเยี่ยม

3) บทบาทหน้าที่ของกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่ดังนี้

- จัดการประชุมคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน

- ศึกษาข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อเตรียมพร้อมในการตรวจเยี่ยม เช่น ศึกษารายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ ของสถานศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฯลฯ

- ศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจเยี่ยม

- ประสานงานเกี่ยวกับกำหนดระยะเวลาการตรวจเยี่ยม และข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในส่วนของคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมินและสถานศึกษาที่รับการตรวจเยี่ยม

1.2 ระหว่างการตรวจเยี่ยม

1) บทบาทหน้าที่ของประธานกรรมการ มีหน้าที่ดังนี้

- ชี้แจงกระบวนการและวัตถุประสงค์ของการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา กำหนดการในการตรวจเยี่ยมแก่สถานศึกษาที่รับการตรวจเยี่ยมทราบ

- ดำเนินการตรวจเยี่ยมตามประเด็นที่กำหนดไว้
- นำเสนอผลการตรวจเยี่ยมด้วยวาจาให้สถานศึกษาทราบ

2) บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ มีหน้าที่ดังนี้

- ดำเนินการตรวจเยี่ยมตามประเด็นที่กำหนดไว้

- ร่วมนำเสนอผลการตรวจเยี่ยมด้วยวาจาพร้อมกับคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน

3) บทบาทหน้าที่ของกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่ดังนี้

- ดำเนินการตรวจเยี่ยมตามประเด็นที่กำหนดไว้
- ร่วมนำเสนอผลการตรวจเยี่ยมด้วยวาจาพร้อมกับคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่

เชิงประเมิน

- งานอื่น ๆ ตามที่ประธานคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมินมอบหมาย

1.3 หลังการตรวจเยี่ยม

1) บทบาทหน้าที่ของประธานกรรมการ มีหน้าที่ดังนี้

- กำหนดการประชุมเพื่อสรุปผลการตรวจเยี่ยม
- ตรวจสอบและรับรองความถูกต้องของรายงานผลการตรวจเยี่ยม
- นำเสนอผลการตรวจเยี่ยมต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ มีหน้าที่ดังนี้

- ดำเนินการตรวจเยี่ยมตามประเด็นที่กำหนดไว้
- ร่วมนำเสนอผลการตรวจเยี่ยมด้วยวาจาพร้อมกับคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่

เชิงประเมิน

- งานอื่น ๆ ตามที่ประธานคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมินมอบหมาย

3) บทบาทหน้าที่ของกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่ดังนี้

- จัดประชุมเพื่อสรุปผลการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

2. จรรยาบรรณของคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน

คณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมินถือเป็นผู้มีส่วนในการขับเคลื่อนงานประกันคุณภาพการศึกษาให้แก่สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมินต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน ดังต่อไปนี้

2.1 ปฏิบัติการตรวจเยี่ยมสถานศึกษาด้วยตนเอง ไม่สร้างภาระ บุกมาการกับงานประจำที่ต้องนิเทศติดตามการดำเนินงาน เป็นที่เลื่อมใส ไม่มอบหมายต่อให้ใครที่ไม่มีหน้าที่ในการตรวจเยี่ยม

2.2 มีความเที่ยงตรง ไม่ลำเอียง เป็นกลาง โปร่งใส ตรวจสอบได้

2.3 มีความรับผิดชอบ ตรวจสอบรายงานสิ่งที่ค้นพบตามความเป็นจริง มีเหตุผล และสามารถ
ใช้หลักฐานสนับสนุนเชิงวิชาการ

2.4 ไม่ให้อิทธิพลใด ๆ มาเบี่ยงเบนผลการตรวจเยี่ยมให้ผิดแผกไปจากความเป็นจริง
และไม่รายงานเท็จหรือปกปิดสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

2.5 ไม่ประพฤติตนให้เสื่อมเสียชื่อเสียงของตนหรือชื่อเสียงของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

2.6 ไม่รับและไม่เรียกร้องในสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา เช่น การต้อนรับหรือการรับรองเกินความเหมาะสม รางวัล ของขวัญ ฯลฯ

2.7 ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

2.8 รักษาความลับและข้อมูลสารสนเทศส่วนบุคคลและสถานศึกษาที่ได้รับการตรวจเยี่ยมอย่างเคร่งครัด

2.9 ไม่แสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม

ส่วนที่ 3

หลักการ รูปแบบ และแนวทางการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19)

การตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน คณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน มีหลักการ รูปแบบ และแนวทางการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน ดังนี้

1. หลักการและรูปแบบการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน

1.1 หลักการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่มุ่งเน้นเรื่องการตัดสินผล หรือการจัดลำดับ

1.2 การตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน ดำเนินการโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน และใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อน โดยสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการอย่างยืดหยุ่น เหมาะสม ตามสภาพบริบทของสถานศึกษา เกิดผลการปฏิบัติที่ดี

1.3 การเลือกรูปแบบการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน ให้คำนึงถึงความเหมาะสมสอดคล้องกับรูปแบบที่สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19) โดยไม่สร้างภาระเพิ่มเติมให้แก่สถานศึกษาและครูผู้สอน และปฏิบัติตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

2. แนวทางการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน

การตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน เป็นการลงพื้นที่เพื่อติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีบริบทแตกต่างกัน คณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน สามารถเก็บข้อมูลได้ครบถ้วน มีประสิทธิภาพ จึงกำหนดแนวทางการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน ดังนี้

2.1 มีคณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน จำนวน 1 - 5 คน เพื่อให้การดำเนินการครอบคลุมขอบข่ายและเนื้อหา โดยพิจารณาจำนวนองค์ประกอบของคณะกรรมการตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ โควิด 19 ของกระทรวงสาธารณสุข

2.2 มีการมอบหมายหน้าที่ในการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน เช่น ผู้สอบถาม/สัมภาษณ์ ผู้ตรวจสอบหลักฐานเอกสาร ผู้บันทึกข้อมูลทั้งแบบบันทึกหรือเครื่องบันทึกเสียง และผู้สังเกตแต่ละประเด็น

2.3 มีการตั้งคำถามหลัก เป็นคำถามมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้คำตอบที่เป็นคำอธิบายสรุปแนวทางการดำเนินงานที่ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการ และไม่เป็นการนำในการตอบ

2.4 มีกำหนดการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดและได้ข้อมูลครบถ้วน

2.5 แจกกำหนดการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมินและประสานสถานศึกษา

2.6 ประสานสถานศึกษาเตรียมบุคลากรรับการตรวจเยี่ยม ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแทนชุมชน ฯลฯ ตามความเหมาะสม

2.7 ดำเนินการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมินตามกำหนดการ

3. เครื่องมือการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน

เครื่องมือการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มี 3 ฉบับ คือ เครื่องมือฉบับที่ 1 แบบเก็บรวบรวมข้อมูลด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา จากการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมินฯ มีประเด็นหลักจำนวน 4 ประเด็น และรายการพิจารณาจำนวน 15 รายการ

เครื่องมือฉบับที่ 2 แบบเก็บรวบรวมข้อมูลด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีจำนวน 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป และตอนที่ 2 แบบเก็บรวบรวมข้อมูลด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีประเด็นหลักจำนวน 4 ประเด็น และรายการพิจารณา จำนวน 23 รายการ

เครื่องมือฉบับที่ 3 แบบเก็บรวบรวมข้อมูลสมรรถนะของผู้เรียน มีจำนวน 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป และตอนที่ 2 แบบเก็บรวบรวมข้อมูลด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีประเด็นหลักจำนวน 5 ประเด็น และรายการพิจารณา จำนวน 11 รายการ

4. เทคนิคการตรวจเยี่ยม

การตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน เป็นการเก็บข้อมูลตามสภาพจริงเชิงประจักษ์ในการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน ทั้งข้อค้นพบ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และปัจจัยที่เอื้อ วิธีการปฏิบัติที่ดี/นวัตกรรม ผู้ประเมินควรมีเทคนิคในการตรวจเยี่ยม ดังนี้

4.1 การสอบถาม/สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

1) การจัดทำคำถามหลัก เป็นการจัดทำคำถามให้แนวทางในการเก็บข้อมูลที่ครอบคลุมประเด็นและกลุ่มเป้าหมาย (ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแทนชุมชน ฯลฯ)

2) การเป็นผู้ฟังที่ดี ฟังอย่างตั้งใจ จริงใจ และไม่พูดแทรก จะทำให้คู่สนทนา รู้สึกว่าใส่ใจ และอยากจะทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ ไม่รู้สึกว่าเป็นการเข้ามาจับผิด

3) การใช้ภาษากายในการสื่อสาร เช่น การยิ้ม การสบตา ทำนุ่งสบายๆ ผ่อนคลาย เอนมาข้างหน้า เป็นภาษากายที่ดีในการสื่อสาร ส่วนน้ำเสียงที่แสดงการรับฟังอย่างเข้าใจจะสะท้อนถึงความรู้สึกภายในของผู้พูด

4) การเปิดใจ การสื่อสารที่ดีจะเกิดขึ้นได้นั้น เราต้องเปิดใจที่จะรับฟังมุมมอง หรือความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

- 5) การถามคำถาม ควรแสดงถึงความสนใจในการฟัง และเข้าถึงเนื้อหาสาระหรือประเด็น
- 6) ความเป็นมิตร ควรแสดงผ่านน้ำเสียงและสีหน้า หากคู่สนทนารู้สึกถึงความเป็นมิตร จะเปิดใจที่จะรับฟัง และเสนอความเห็น/ตอบอย่างจริงใจ ไม่ปิดบัง
- 7) ความมั่นใจ ควรแสดงออกทางน้ำเสียง หากน้ำเสียงหนักแน่น มั่นใจ จะส่งผลให้ผู้ฟัง เชื่อในสิ่งที่คุณพูด

8) การให้เกียรติผู้ให้ข้อมูล ควรแสดงออกด้วยการสบตา ตั้งใจฟัง หลีกเลี่ยงการรับโทรศัพท์ในขณะที่คุยกับผู้อื่น ไม่ทำอย่างอื่นไปด้วยขณะที่สนทนา เป็นต้น

9) การให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ได้แก่ การสะท้อนในสิ่งที่ดีในตัวผู้ให้ข้อมูล หรือการกระทำที่ดี หรือการสะท้อนเพื่อให้เกิดการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น หรือการชม เป็นการสะท้อนให้มีความมั่นใจมากขึ้น

4.2 การตรวจสอบเอกสาร เป็นการตรวจสอบเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามสภาพจริง โดยไม่ร้องขอให้สถานศึกษาจัดทำเพิ่มเติม เช่น แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี หลักสูตรสถานศึกษา หน่วยการเรียนรู้/แผนจัดประสบการณ์/การจัดการเรียนรู้ เอกสารและหลักฐานการวัดและประเมินผล เป็นต้น

4.3 การสังเกต สังเกตสภาพแวดล้อมและพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ของครูและผู้เรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมตามประเด็นที่กำหนด

3.4 การให้ข้อเสนอแนะ ควรมีความ ดังนี้

- 1) ใช้แนวคิดเชิงบวก ไม่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความมีอคติ
- 2) สามารถสร้างแรงจูงใจให้เกิดผลในทางปฏิบัติ
- 3) มีความท้าทาย ชวนให้มีการปฏิบัติ
- 4) มีลักษณะเป็นรูปธรรมโดยอาจยกตัวอย่างให้เห็นเป็นบางกรณี
- 5) เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม
- 6) มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ตั้งอยู่บนหลักวิชา
- 7) สอดคล้องกับสภาพบริบทของสถานศึกษา
- 8) สามารถแก้ไขปัญหาที่สถานศึกษาประสบอยู่ หรือพัฒนาต่อยอดจากที่สถานศึกษาดำเนินการอยู่แล้วให้เกิดผลดียิ่งขึ้น
- 9) สามารถชี้แนะให้สถานศึกษาเกิดมุมมองหรือช่องทางดำเนินการที่หลากหลาย
- 10) มีเป้าหมายและประเด็นในการเสนอแนะที่ชัดเจน
- 11) ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อนวาทหรือเล่นสำนวนจนอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้ง่าย
- 12) ข้อเสนอแนะตั้งอยู่บนฐานข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือสถานการณ์ของสถานศึกษานั้น ๆ
- 13) เรียงตามลำดับขั้นตอนการปฏิบัติที่ถูกต้อง ในกรณีที่เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับขั้นตอนดำเนินการหรือขั้นตอนการปฏิบัติ

4. แนวปฏิบัติและขั้นตอนการปฏิบัติ

1) การวางแผนก่อนการตรวจเยี่ยม (Before Site Visit)

- ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19)
- ประชุมคณะกรรมการการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา
- ศึกษาบริบทโดยรวมในการดำเนินงานของสถานศึกษา อาทิ ปัจจัยพื้นฐานของสถานศึกษาภาพรวม เช่น แผนพัฒนาสถานศึกษา รายงานการประเมินตนเองและผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โครงการ กิจกรรม ข้อมูลอื่น ๆ ของสถานศึกษา เป็นต้น
- จัดทำกำหนดการในการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา
- มอบหมายงานให้คณะกรรมการการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา
- เตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์และเครื่องมือการตรวจเยี่ยม
- สำรวจช่วงระยะเวลาในการตรวจเยี่ยมเพื่อศึกษาความพร้อมในการลงพื้นที่การตรวจเยี่ยม
- ประสานงานเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในส่วนของคณะกรรมการและสถานศึกษา

2) ระหว่างการตรวจเยี่ยม (During Site Visit)

- ไม่สร้างภาระ หรือรบกวนสถานศึกษา ตรวจเยี่ยมตามสภาพการณ์ที่เป็นปกติของสถานศึกษา (ถ้าโรงเรียนเปิดได้เฉพาะผู้บริหาร และครูมาปฏิบัติงานที่โรงเรียน ก็ให้เก็บข้อมูลกับกลุ่มที่ปฏิบัติงาน ส่วนนักเรียนอาจใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลตามความเหมาะสม)
- ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับสถานศึกษา เพื่อแนะนำตัว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการตรวจเยี่ยม
- ตรวจสอบเอกสาร ร่องรอย ข้อมูล สารสนเทศ สถิติต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเตรียมไว้
- สัมภาษณ์แนวคิดในการบริหารงาน นโยบายการบริหารงาน หลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาระบบสารสนเทศ การขับเคลื่อน ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินด้านการบริหารจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคำถามหลัก
- รับฟังความคิดเห็นและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติม
- สังเกตการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังเกตการสอน กิจกรรมประจำวันของนักเรียนที่สะท้อนสมรรถนะสำคัญ
- คณะกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน ประชุมสรุปข้อค้นพบจากการตรวจเยี่ยมเพื่อเตรียมให้ข้อเสนอแนะกับบุคลากรในสถานศึกษา
- รายงานผลด้วยวาจา ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพ

3) หลังการตรวจเยี่ยม (After Site Visit)

- ประชุมสรุปประเด็นร่วมกัน เพื่อรวบรวมและสรุปผลการตรวจเยี่ยม พร้อมทั้งบันทึกผลลงในแบบบันทึกผลการตรวจเยี่ยม ดังปรากฏในภาคผนวก
  - ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลต่าง ๆ ให้ครบถ้วน
  - เสนอผลการตรวจเยี่ยมต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
-

ภาคผนวก

เครื่องมือการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน

เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

เครื่องมือฉบับที่ 1 แบบเก็บรวบรวมข้อมูลด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา

จากการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมินฯ

เครื่องมือฉบับที่ 2 แบบเก็บรวบรวมข้อมูลด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือฉบับที่ 3 แบบเก็บรวบรวมข้อมูลสมรรถนะของผู้เรียน

เครื่องมือการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมิน

เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ชื่อสถานศึกษา.....

สังกัด .....

คำชี้แจง

1. เครื่องมือการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมินเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน จะมีสถานศึกษากลุ่มเป้าหมายที่มีบริบทการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน 15 ประเภท ดังนี้ 1.โรงเรียนคุณภาพของชุมชน/โรงเรียนดีสี่มุมเมือง/โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล 2.โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา 3.โรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนน้อยกว่า 120 คน) 4.โรงเรียนประถมศึกษา/มัธยมแข่งขันสูง 5.โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 6.โรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)/โรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา 7.โรงเรียน 3 จังหวัดชายแดนใต้ 8.โรงเรียนชายขอบ/เกาะแก่ง/พื้นที่สูง 9.โรงเรียนราชประชานุเคราะห์/ศึกษาสงเคราะห์/เฉลิมพระเกียรติ 10.โรงเรียนคอนเน็กซ์อีดี (โรงเรียนประชารัฐ)/โรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership School) 11.โรงเรียนมาตรฐานสากล 12.โรงเรียนกองทุนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) 13.โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย 14.โรงเรียนไทยรัฐวิทยา และ 15.โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด

2. สถานศึกษาแต่ละประเภทจะมีจุดเน้นหรือแนวทางในการพัฒนาของสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกันตามบริบทการจัดการศึกษาที่ต่างกัน ดังนั้นในการตรวจสอบให้ใช้จุดเน้นหรือแนวทางในการพัฒนาเหล่านั้นเป็นแนวทางในการตรวจเยี่ยมฯ

3. เครื่องมือฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน มีจำนวน 7 หน้า ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

ส่วนที่ 2 การตรวจสอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มี 3 ฉบับ ดังนี้

เครื่องมือฉบับที่ 1 แบบเก็บรวบรวมข้อมูลด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา จากการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมินฯ

เครื่องมือฉบับที่ 2 แบบเก็บรวบรวมข้อมูลด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือฉบับที่ 3 แบบเก็บรวบรวมข้อมูลสมรรถนะของผู้เรียน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

1. ขนาดของสถานศึกษา

☐ 1) ขนาดเล็ก	☐ 2) ขนาดกลาง
☐ 3) ขนาดใหญ่	☐ 4) ขนาดใหญ่พิเศษ
☐ อื่น ๆ (ระบุ).....	
  2. จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา
    - 2.1 จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา..... คน
    - 2.2 จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา รวม ..... คน

☐ 1) ครูผู้สอนระดับปฐมวัย	คน
☐ 2) ครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	คน
☐ 3) บุคลากรทางการศึกษาอื่น	คน
  3. จำนวนนักเรียน รวม..... คน

☐ 1) นักเรียนระดับปฐมวัย	คน
☐ 2) นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	คน
  4. ระดับชั้นที่เปิดสอน

☐ ปฐมวัย – ป.6	☐ ป.1 – ป.6	☐ ม.1 – ม.3
☐ ม. 1 - ม. 6	☐ ม.4 – ม.6	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....
  5. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19)

☐ 1) On-site	☐ 2) On-air	
☐ 3) On-demand	☐ 4) On-line	☐ 5) On-hand
  6. ประเภทของสถานศึกษา

☐ 1.โรงเรียนคุณภาพของชุมชน/โรงเรียนดีสี่มุมเมือง/โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล		
☐ 2.โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา		
☐ 3.โรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนน้อยกว่า 120 คน)		
☐ 4.โรงเรียนประถมศึกษา/มัธยมแข่งขันสูง		
☐ 5.โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา		
☐ 6.โรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)/		
- โรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
☐ 7.โรงเรียน 3 จังหวัดชายแดนใต้		
☐ 8.โรงเรียนชายขอบ/เกาะแก่ง/พื้นที่สูง		
☐ 9.โรงเรียนราชประชานุเคราะห์/ศึกษาสงเคราะห์/เฉลิมพระเกียรติ		
☐ 10.โรงเรียนคอนเน็กซ์อีดี (โรงเรียนประชารัฐ)/โรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership School)		
☐ 11.โรงเรียนมาตรฐานสากล		
☐ 12.โรงเรียนกองทุนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.)		
☐ 13.โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย		
☐ 14.โรงเรียนไทยรัฐวิทยา		
☐ 15.โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด		

7. จุดเน้นหรือแนวทางในการพัฒนาของสถานศึกษาตามประเภทของสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เครื่องมือฉบับที่ 1

แบบเก็บรวบรวมข้อมูลด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
จากการตรวจเยี่ยมพื้นที่เชิงประเมินฯ

คำชี้แจง

1. เครื่องมือฉบับที่ 1 มีประเด็นหลักจำนวน 4 ประเด็น และรายการพิจารณา จำนวน 15 รายการ
2. ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่ตรงกับการปฏิบัติจริงของสถานศึกษา และสรุปข้อมูลตามประเด็นที่กำหนดไว้
3. กรณีที่สถานศึกษาไม่ปฏิบัติให้บันทึกปัญหา/อุปสรรค ที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติได้ พร้อมเสนอแนวทางแก้ไข

รายการพิจารณา	ผลการปฏิบัติ	รายละเอียด ข้อค้นพบ	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
ด้านการบริหารจัดการ			
1. การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา			
1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการ และมอบหมายงาน อย่างชัดเจน	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	รายละเอียด ข้อค้นพบโดยภาพรวม	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข โดยภาพรวม
1.2 พิจารณาบริบทของ สถานศึกษาเพื่อ กำหนดมาตรฐานของ สถานศึกษา	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
1.3 ศึกษาวิเคราะห์และนำ ผลการประเมินที่ผ่าน มา ใช้ในการวางแผน	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
1.4 กำหนดโครงการ/ กิจกรรมที่สอดคล้อง กับปัญหาและความ ต้องการพัฒนาของ สถานศึกษา	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
1.5 กำหนดการใช้ งบประมาณ และ ทรัพยากรสอดคล้อง กับกิจกรรมใน โครงการ	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....

รายการพิจารณา	ผลการปฏิบัติ	รายละเอียด ข้อค้นพบ	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
1.6 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
1.7 เสนอแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
1.8 กำหนดแนวทางการดำเนินงาน/ปฏิทินการนำแผนสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
อื่น ๆ (ระบุ).....	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	.....
2. การนำแผนสู่การปฏิบัติ			
2.1 ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการในกรอบระยะเวลาที่กำหนด	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	รายละเอียด ข้อค้นพบโดยภาพรวม	ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขโดยภาพรวม ....
2.2 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
อื่น ๆ (ระบุ).....	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....

รายการพิจารณา	ผลการปฏิบัติ	รายละเอียด ข้อค้นพบ	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
3. การติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษา			
3.1 ใช้เครื่องมือการ ติดตามการดำเนินงาน ตามโครงการ/กิจกรรม	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	รายละเอียด ข้อค้นพบโดยภาพรวม	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข โดยภาพรวม
3.2 ติดตามผลการ ดำเนินงานโดยการ นิเทศภายในอย่าง ต่อเนื่อง	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
อื่น ๆ (ระบุ).....	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
4. การนำผลการติดตามไปปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา			
4.1 สะท้อนผลการ ติดตามให้ผู้มีส่วน ร่วมกับโครงการ/ กิจกรรม รับทราบ	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	รายละเอียด ข้อค้นพบโดยภาพรวม	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข โดยภาพรวม
4.2 นำผลการประเมิน โครงการ/กิจกรรมไป ใช้ในการวางแผนการ พัฒนาคุณภาพ การศึกษาในปี การศึกษาต่อไป	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
4.3 เผยแพร่ผลการ ดำเนินโครงการ/ กิจกรรมให้ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องรับทราบ	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
อื่น ๆ (ระบุ).....	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....

เครื่องมือฉบับที่ 2

แบบเก็บรวบรวมข้อมูลด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

คำชี้แจง

- เครื่องมือฉบับที่ 2 มีจำนวน 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป และตอนที่ 2 แบบเก็บรวบรวมข้อมูลด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีประเด็นหลักจำนวน 4 ประเด็น และรายการพิจารณาจำนวน 23 รายการ
- ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่ตรงกับการปฏิบัติจริงของสถานศึกษา และสรุปข้อมูลตามประเด็นที่กำหนดไว้
- กรณีที่สถานศึกษาไม่ปฏิบัติให้บันทึกปัญหา/อุปสรรค ที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติได้ พร้อมเสนอแนวทางแก้ไข

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 โรงเรียน.....สังกัด.....
- 1.2 วิชา.....ระดับชั้น.....
- 1.3 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19)

☐ 1) On-site	☐ 2) On-air
☐ 3) On-demand	☐ 4) On-line ☐ 5) On-hand

ตอนที่ 2 แบบเก็บรวบรวมข้อมูลด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

รายการพิจารณา	ผลการปฏิบัติ	รายละเอียด ข้อค้นพบ	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้			
1. การวางแผนการจัดการเรียนรู้			
1.1 จัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	รายละเอียด ข้อค้นพบโดยภาพรวม	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข โดยภาพรวม ....

รายการพิจารณา	ผลการปฏิบัติ	รายละเอียด ข้อค้นพบ	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
1.2 วางแผนวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลัง เรียน ตามสภาพจริง ด้วยวิธีการที่ หลากหลาย	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
อื่น ๆ (ระบุ).....	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
2. การจัดการเรียนรู้			
2.1 ให้ผู้เรียนได้อธิบาย การเรียนรู้หรือการ ทำงานของตน	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	รายละเอียด ข้อค้นพบโดยภาพรวม	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข โดยภาพรวม ....
2.2 จัดการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการกลุ่ม	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
2.3 จัดการเรียนรู้ให้ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ จริง หรือสร้างชิ้นงาน โดยให้เชื่อมโยงกับ สถานการณ์จริง	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
2.4 จัดการเรียนรู้ให้ ผู้เรียนได้อภิปราย แสดงความคิดเห็น	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
2.5 จัดการเรียนรู้ให้ ผู้เรียนได้นำเสนอ สะท้อนชิ้นงานของตน และผู้เรียนคนอื่น ๆ	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
2.6 แจกจุดดี จุดเด่น และ สิ่งที่พัฒนาของชิ้นงาน หรือการทำงานแก่ ผู้เรียน	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....

รายการพิจารณา	ผลการปฏิบัติ	รายละเอียด ข้อค้นพบ	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
2.7 ใช้สื่อ นวัตกรรม เพื่อส่งเสริมหรือแก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
2.8 ใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาที่สอน	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
2.9 ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
2.10 จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
2.11 มีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้เรียน	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
2.12 ส่งเสริมให้ผู้เรียนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
อื่น ๆ (ระบุ).....	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
3. การติดตาม ตรวจสอบ การจัดการเรียนรู้			
3.1 จัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียนถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	รายละเอียด ข้อค้นพบโดยภาพรวม	ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไข โดยภาพรวม ....
3.2 วัดและประเมินผล การเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบ ฯลฯ	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....

รายการพิจารณา	ผลการปฏิบัติ	รายละเอียด ข้อค้นพบ	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
3.3 นำผลการประเมิน ผู้เรียน ไปพัฒนาการ จัดการเรียนการสอน	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
3.4 ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง เพื่อ ร่วมกันพัฒนาผู้เรียน	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
3.5 วิจัยเพื่อพัฒนา หรือ แก้ไขปัญหาการเรียนรู้อัน ของผู้เรียนอย่าง ต่อเนื่อง	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
อื่น ๆ (ระบุ).....	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
4. ปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนรู้			
4.1 อบรมพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	รายละเอียด ข้อค้นพบโดยภาพรวม	ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข โดยภาพรวม
4.2 เข้าร่วมชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
4.3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างครูหรือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
4.4 นำข้อมูลย้อนกลับ จากการแลกเปลี่ยน เรียนรู้มาปรับปรุงและ พัฒนา	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....
อื่น ๆ (ระบุ).....	☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ	....	....

เครื่องมือฉบับที่ 3

แบบเก็บรวบรวมข้อมูลสมรรถนะของผู้เรียน

คำชี้แจง

- เครื่องมือฉบับที่ 3 มีจำนวน 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป และตอนที่ 2 แบบเก็บรวบรวมข้อมูลด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีประเด็นหลักจำนวน 5 ประเด็น และรายการพิจารณาจำนวน 11 รายการ
- ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่ตรงกับผลที่ปรากฏกับสมรรถนะของผู้เรียน พร้อมชี้แจงรายละเอียดที่แสดงถึงสมรรถนะนั้น
- ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่ตรงกับแหล่งที่มาของข้อมูล ข้อค้นพบ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 โรงเรียน.....สังกัด.....
- 1.2 วิชา.....ระดับชั้น.....
- 1.3 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19)

☐ 1) On-site	☐ 2) On-air
☐ 3) On-demand	☐ 4) On-line ☐ 5) On-hand

ตอนที่ 2 แบบเก็บรวบรวมข้อมูลสมรรถนะของผู้เรียน

รายการพิจารณา	ผลที่ปรากฏ	รายละเอียดข้อมูลข้อค้นพบ	แหล่งที่มาของข้อมูลข้อค้นพบ
ด้านผู้เรียน			
1.ความสามารถในการสื่อสาร			
1.1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ความคิด ความรู้สึกและทัศนคติของตนเองได้	☐ มี ☐ ไม่มี	รายละเอียดข้อมูล ข้อค้นพบโดยภาพรวม	☐ สอบถามครูและผู้เกี่ยวข้อง ☐ สอบถามนักเรียน ☐ สังเกตการจัดการเรียนการสอน onsite ☐ สังเกตการจัดการเรียนการสอนผ่านรูปแบบออนไลน์ ☐ ตรวจสอบร่องรอยหลักฐานผลงานนักเรียน ☐ อื่นๆ (ระบุ.....)
1.2 เลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารอย่างมีวิจารณญาณ	☐ มี ☐ ไม่มี		

รายการพิจารณา	ผลที่ปรากฏ	รายละเอียดข้อมูล ข้อค้นพบ	แหล่งที่มาของข้อมูล ข้อค้นพบ
2. ความสามารถในการคิด			
2.1 สามารถเปรียบเทียบข้อมูลโดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ	☐ มี ☐ ไม่มี	รายละเอียดข้อมูล ข้อค้นพบโดยภาพรวม	☐ สอบถามครูและผู้เกี่ยวข้อง ☐ สอบถามนักเรียน ☐ สังเกตการจัดเรียนการสอน onsite ☐ สังเกตการจัดการเรียนการสอนผ่านรูปแบบออนไลน์
2.2 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สามารถออกแบบชิ้นงานได้	☐ มี ☐ ไม่มี	....	☐ ตรวจสอบร่องรอยหลักฐานผลงานนักเรียน ☐ อื่นๆ (ระบุ.....)
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา			
3.1 สามารถอธิบายวิเคราะห์ปัญหา	☐ มี ☐ ไม่มี	รายละเอียดข้อมูล ข้อค้นพบโดยภาพรวม	☐ สอบถามครูและผู้เกี่ยวข้อง ☐ สอบถามนักเรียน ☐ สังเกตการจัดเรียนการสอน onsite ☐ สังเกตการจัดการเรียนการสอนผ่านรูปแบบออนไลน์
3.2 สามารถวางแผนในการแก้ปัญหา	☐ มี ☐ ไม่มี	....	☐ ตรวจสอบร่องรอยหลักฐานผลงานนักเรียน ☐ อื่นๆ (ระบุ.....)
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต			
4.1 สามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	☐ มี ☐ ไม่มี	รายละเอียดข้อมูล ข้อค้นพบโดยภาพรวม	☐ สอบถามครูและผู้เกี่ยวข้อง ☐ สอบถามนักเรียน ☐ สังเกตการจัดเรียนการสอน onsite ☐ สังเกตการจัดการเรียนการสอนผ่านรูปแบบออนไลน์
4.2 สามารถทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข	☐ มี ☐ ไม่มี	....	☐ ตรวจสอบร่องรอยหลักฐานผลงานนักเรียน ☐ อื่นๆ (ระบุ.....)
4.3 สามารถหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น	☐ มี ☐ ไม่มี	....	☐ อื่นๆ (ระบุ.....)

รายการพิจารณา	ผลที่ปรากฏ	รายละเอียดข้อมูล ข้อค้นพบ	แหล่งที่มาของข้อมูล ข้อค้นพบ
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี			
5.1 สามารถเลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ของตนเอง 5.2 ใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ มี ☐ ไม่มี	รายละเอียดข้อมูล ข้อค้นพบโดยภาพรวม	☐ สอบถามครูและผู้เกี่ยวข้อง ☐ สอบถามนักเรียน ☐ สังเกตการจัดเรียนการสอน onsite ☐ สังเกตการจัดการเรียนการสอนผ่านรูปแบบออนไลน์ ☐ ตรวจสอบร่องรอยหลักฐานผลงานนักเรียน ☐ อื่นๆ (ระบุ.....)

สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน